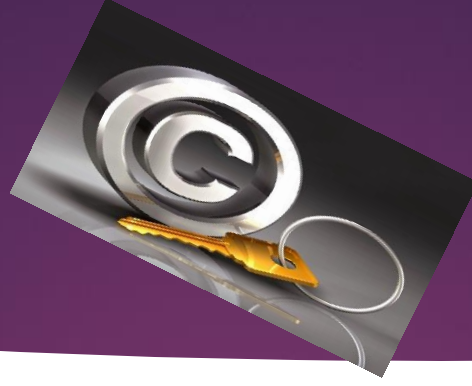

1- TELİF HAKLARI NEDİR?

- ▶ Telif hakkı, herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakların, yasalarla belirli kişilere verilmesidir. Kısaca, orijinal bir yapıtın, eserin kopyalanmasına veya kullanılmasına izin vermeme hakkıdır.
- ▶ Telif hakkı, genellikle belirli bir süre için geçerlidir. Sembolü çember içinde bir "C" harfidir, © harfi üzerinde bulunduğu yapanın telif haklarının korunduğunu belirtir ve İngilizce "copyright" kelimesini ifade eder.
- ▶ Kaynak (http://tr.wikipedia.org/wiki/Telif_hakk%C4%B1)

TELİF HAKLARI

- ▶ **©** Fikir düşünce ve sanat eserleri üzerindeki mülkiyet hakkı. Diğer bir deyişle SAHİPLİK, kitap, makale, resim, şarkı, yazılım, fotoğraf, v.s. gibi bilimsel, edebi veya sanatsal eser yapanlara, ülke yasaları tarafından belirli süre için mülkiyet hakkı. Telif hakkına sahip olan kişi yarattığı eseri bizzat kullanabilme, başkalarına satma veya kiralama, onun başkaları tarafından izinsiz olarak kullanılmasını veya çoğaltılmasını mahkeme kararıyla önleme gibi haklara sahiptir.

YAZILIMLARIN TELİF HAKLARI

Yazılım Telif Hakları İle İlgili Hukuki Bilgi

12.6.1995 tarih ve 22311 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 4110 sayılı "Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun" ile "Bilgisayar Yazılımları Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu"nun (FSEK) koruması altına alınmıştır.FSEK: FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU

(KAYNAK:<http://www.garantisoft.com.tr/telif-haklari.html>)

Telif hakkı bulunan yazılımların üreticisinin izni olmadan veya lisans satın alım işlemi yapılmadan çoğaltılması, kullanılması,satılması yasaktır ve cezası vardır.

Bazı ülkelerde “buluş” gibi patentle korunan yazılımlar, Türkiye’de, FSEK’e göre “eser” olarak kabul edilip korunuyor. Ancak kanun, “yazılımdaki tekniğin” korunmasını sağlayamıyor. Ve yazılımlara özgü, bir koruma gündemde bulunmuyor.

YAZILIM KORSANLIĞI

- ▶ Argo açıklamak gerekirse hırsızlık 😊
- ▶ Yazılım korsanlığı lisans taşımayan yazılımların üreticinin izni olmadan yasadışı şekilde çoğaltılıp satılmasıdır.
- ▶ **Yazılımı lisansı nedir? Neden Gereklidir?**

Yazılım lisansı, telif hakkı sahibinin (yazılım üreticisinin) haklarını koruyan bir belgedir. Her bir yazılım için lisans almak şarttır; bu üreticinin telif hakkını çiğnemediğinizi, emeğinin karşılığını verdiğinizi gösterir. Telif hakkı sahibinin hakları yasalarla da korunur. Telif hakkı yasaları, insanların izin almaksızın yazılım kopyalayamayacağını açıkça beyan eder. Hiç kimse telif hakkı sahibinin izni olmadan, emeğini kopyalayıp dağıtamaz ve kullanamaz.

- ▶ **Korsan Yazılım Kullanmanın Ülke Ekonomisine Verdiği Zararın Boyutları Nelerdir?**
- ▶ BSA tarafından International Data Corporation (IDC) adlı uluslararası araştırma şirketine yaptırılan bir araştırma çok çarpıcı sonuçlar ortaya çıkardı. Araştırmaya göre 2006 yılına kadar Türkiye'deki korsan yazılım kullanma oranı % 58'den % 48'e çekilebilirse, bugün itibariyle büyüklüğü 1,4 milyar dolar düzeyinde olan Türk BT sektörü 2006'da % 100'den fazla artışla 3,8 milyar dolarlık büyüklüğe ulaşabilir. Kaynak: (<http://www.bsa.org.tr/yazilimkorsanligi.html>)

YAZILIM TÜRLERİ

FREWARE

DEMO

- ▶ **(Public Domain):** Kullanımı herkese açık olan yazılımlardır. İsteyen istediği kadar kullanabilir. İsteddiği kadar kopyalayıp dağıtabilir.
- ▶ **(Shareware):** Copyright'lı yazılımlardır. Yalnız belirli bir süre (15 gün, 1 ay, 2 ay gibi) deneme amaçlı olarak kullanılabilir. Sürekli kullanım hakkı için ücretini ödemek gerekir. DEMO yazılımda denilebilir.
- ▶ **(Operating System):** Kullanıcı ile bilgisayar arasında iletişimi sağlayan programlardır. Bilgisayar sisteminin tüm hareketlerini denetler. Sistemde bulunan MİB, ana bellek vb. kaynakları yönetir.
- ▶ **(Freeware):** Freeware tanımının kabul edilmiş açık bir tanımı yoktur. Yeniden dağıtımına izin verilen ancak değiştirilmesine izin verilmeyen yazılımlardır.

PEKİ BU KORSANCILIĞIN CEZASI NE ?

- 6 yıla kadar hapis ve 150.000 TL'ye kadar ağır para cezası
- Lisanssız yazılımların, bilgisayarların ve teknik sistemlerin mühürlenmesi ve imhası
- İşyerinin geçici süreyle kapatılması
- 6 aydan 3 yıla kadar meslek ve ticaretten men cezası
- Suça ilişkin mahkeme kararının yüksek tirajlı gazetelerde ilanı
- Her bir yazılım için ayrı ayrı talep edilebilecek yüksek miktarlarda tazminat

YAZILIMLARIN YASAL HÜKÜMLERİ

- Bir yazılım satın aldınız çok düşük bir ihtimal ama hadi öyle olsun 😊 veya demo bir yazılım kurdunuz. Yazılımları kurmaya başladıktan hemen sonra karşınıza bir pencere açılıyor (GENEL İŞ SÖZLEŞMESİ) deniyor ve çoğumuz hatta hiçbirimiz bunu okumuyoruz 😊 İşte sadece bir tıkla ilerleyip atladığımız bu metinde yazılımcının bize yüklediği hükümler yazıyor. Bak diyor güzel kardeşim çalarsan çoğaltırsan satarsan yakarım çıranı 😊 Ayrıca yazılım sahibi firma veya kişi bu sözleşmede değişikliğe gidebiliyor. Hatamız şu ki boş kağıda bile imza atmayan bir millet olarak bu sözleşmeyi okumuyoruz.
- Ufak bir itiraf bugüne kadar hiçbir yazılımın sözleşmesini okumadım. 😊

